

Technical University of Denmark

Dødelig sygdom på fremmarch: Afrikansk svinepest

Chriél, Mariann; Boklund, Anette

Published in:
Jaeger

Publication date:
2015

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Chriél, M., & Boklund, A. (2015). Dødelig sygdom på fremmarch: Afrikansk svinepest. Jaeger, (12), 130-131.

DTU Library
Technical Information Center of Denmark

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Afrikansk svinepest:

Skal smitten sprede sig langt ind i Vesteuropa, kan det kun ske ved menneskelig uforstand eller u forsigtighed. De smittede svin dør nemlig hurtig. Så vær omhyggelig, hvis du skal på jagt i Østeuropa.

Tekst: Mariann Chriél, dyrlæge og specialkonsulent, DTU Veterinærinstituttet, tlf. 35 88 87 09, marchævet.dtu.dk og Anette Boklund, seniorrådgiver, DTU Veterinærinstituttet

Sådan skal jægeren forholde sig

Ved afskydning af vildsvin i udlandet bør ansvarlige danske jægere altid sikre:

- At der ikke er restriktioner på jagt i området som følge af sygdomsudbrud.
- At det nedlagte dyr har normal adfærd ved skudafgivelsen.
- At organerne ser normale ud.

Ved afgang til Danmark skal den ansvarlige jæger sikre:

- At vaske jagttajet efter afsluttet jagt i udlandet.
- At undgå kontakt med levende svin i 48 timer efter brækning/kontakt med nedlagte vildsvin.

Såfremt vildsvinet medbringes til Danmark, bør ALT slætteaffald efterlades. Vildsvinet bør være parteret, pakket i poser og klar til fryseren.

Man skal være opmærksom på, at det i Danmark er forbudt at fodre svin med madaffald.

Selv om det område man færdes i ikke er underlagt restriktioner, bør man være særlig påpasselig i de lande, hvor sygdommen er konstateret. Det går nemlig ofte et stykke tid, fra sygdommen har spredt sig, til myndighederne opdager at området er inficeret og dermed iværksætter restriktion. Et dansk udbrud af ASF vil medføre, at al eksport af svin og svinekød stoppes i en periode, hvilket forventes at koste milliarder i tabt eksport, ligesom det må forventes at tage lang tid at genvinde tabte eksportmarkeder efter et udbrud.

Yderligere information - se www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Afrikansk-svinepest.aspx

Som jæger skal du tage dig i acht for at medbringe den dødelige smitte til Danmark.

AFRIKANSK SVINEPEST ER en meget smitsom virussygdom hos både vild- som tamsvin. Siden 2008 har sygdommen spredt sig i Østeuropa med udspring fra Georgien. Hvert år spredes smitten yderligere ca. 50 km. Virus kan ikke smitte til mennesker

Jæger har stor risiko for at slæbe smitten med til Danmark, når vildsvinekødet bringes med hjem. Afrikansk svinepest har aldrig været konstateret i Danmark, men et udbrud vil lukke alle eksportmarkederne for svinekød - med uoverskuelige konsekvenser til følge.

Symptomer

Fra grisene smittes til de viser symptomer, går der kun fem - ti dage. Grisene bliver sløve og har ingen ædelyst. Når dyrene beveger sig, er det på stive ben med slingende bagpart, voldsom tåreflæd og røde eller blålige misfarvninger i huden - fortrinsvis på ben, bug og ører. Kommer man som jæger ind i områder med udbrud, kan man typisk finde vildsvinene liggende døde med et eller flere af disse symptomer. Det er vigtigt at kontakte myndighederne, for at årsagen kan afklares. Det er desuden vigtigt at være opmærksom på, at ikke alle dyr udviser tydelige symptomer. Når et smittet vildsvin er nedlagt, behøver der altså ikke

Dødelig sygdom på fremmarch

være ydre symptomer på sygdom hos dyret. Men ved opbrækningen vil man typisk finde meget blodig væske i bughulen - men det kan jo godt snyde afhængigt af skudrets placering.

Smitteveje

Smitte mellem tamsvin sker hyppigst ved transport/handel med grise, som er smittet, men endnu ikke har symptomer. Men også beskidt toj eller beskidte transportvogne kan overføre smitten. Smitten mellem svin sker typisk ved direkte kontakt eller ved kontakt med strøelse, foder og vand, som er forurenset med urin, gadning, næseflåd eller blod fra syge dyr. Områder, hvor der har gået svin smittet med Afrikansk svinepest, er smittefarlige i op til to uger.

Risiko for indslæbning af smitten til Danmark kan ske med slagteaffald, kød eller kødaffald indeholdende virus. Disse smitteveje har været årsag til adskillige sygdomsudbrud i andre lande. Flåter, der har suget blod fra smittede svin, kan bære virus gennem længere tid og bidrage til overførsel af smitten, hvilket er sket i Sydspanien og Portugal. Men også stikfluer kan overføre smitten.

Status og forholdsregler i dag

I Estland fandt man i 2014 i alt 73 tilfælde af afrikansk svinepest (ASF) hos vildsvin, og hidtil er der fundet 387 inficerede dyr i 2015. Smittekilderne til udbruddene menes at være grøntfoder, bær- og svampeplukkere og jægere.

Der er indført forbud mod fodring af vildsvin i perioden 1. oktober-30. april, og der må kun fodres med små mæng-

Advarsel

Fra danske Ole Brandsen har Danmarks Jægerforbund modtaget følgende advarsel:

- Jeg er selv jæger, og hele min familie er jægere. Jeg arbejder i Østeuropa - altså Rusland, Hviderusland og Ukraine. Situation lige nu er, at afrikansk svinepest er ude af kontrol. Derfor opfordrer jeg til, at alle jægere undlader at tage byttet med hjem fra Polen. 200 km syd for Skt. Petersburg i Rusland er der også dokumenteret AFS. Det er kun 900 km fra Finland. Det vil sige at om en måned kan svenske vildsvin være inficeret. STOP med at tage dyrene med hjem.

dér på jagtpladserne. Tamsvin må ikke fodres med grøntfoder. Alt foder skal være enten varmebehandlet eller ligge i mindst 30 dage før brug.

I Letland er der i 2015 fundet 653 ASF inficerede vildsvin efter test af 7.433 vildsvin. Der har været ni udbrud i tamsvin ved områder med en meget høj forekomst af smittede vildsvin.

I Litauen har der i 2015 været 12 udbrud i tamsvin, hvoraf de 10 af disse var i den sydøstlige del af landet - tæt ved den russiske grænse. Der er testet i alt 6.617 vildsvin. 78 blev fundet positive.

I Polen er der påvist ASF i 76 vildsvin og konstateret tre udbrud hos tamsvin. 5.159 vildsvin er undersøgt - heraf var 46 positive. Vildsvinebestanden i det smittede område er faldet 25% fra ca. 12.000 til 9.000 dyr. Myndighederne ved ikke, om dette skyldes et øget jagttryk eller høj dødelighed hos vildsvin som følge af smitte med ASF.

EU-kommisionen følger løbende situationen og har drøftet mulighederne for at begrænse smitten f.eks. ved at fjerne selvdøde vildsvin, så smittekilden fjernes. En reduktion af vildsvinebestanden kan bidrage til bedre at kunne kontrollere smittespredningen. Det efterlader imidlertid et toprum, som andre vildsvin i nærområdet kan vandre ind i - og dermed eventuelt slæbe smitte med ind. Desuden kan visse jagtformer bidrage til at sprede vildsvinene yderligere og dermed også sygdommen. Produktion af tamsvin skal sikres bedre gennem forbud mod udenårs svineproduktion og fodring med grønt og andre produkter fra naturen, da det er kendte smitteveje.

